



Brüsszel, 2023.7.10.
COM(2023) 402 final

2023/0237 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2023) 269 final} - {SWD(2023) 240 final} - {SWD(2023) 241 final}

INDOKOLÁS

(1) A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az európai statisztikák 1953 óta – az Európai Unió fejlődésével párhuzamosan – egyre fontosabb szerepet játszanak az EU tevékenységeinek, szakpolitikáinak és jogalkotási aktusainak alátámasztásában, azok kialakításától és végrehajtásától kezdve azok nyomon követésével és értékelésével bezárólag.

Az európai statisztikákat szabályozó hatályos jogi keret a 223/2009/EK rendelet, amelyet az Európai Parlament és a Tanács 2009-ben fogadott el. A rendeletet 2015-ben felülvizsgálták az európai statisztikai rendszer (ESR) általános irányításának és különösen szakmai függetlenségének megerősítése érdekében. Azóta ez a megerősített irányítás hatékonynak bizonyult.

A közelmúltbeli pénzügyi, migrációs és Covid19-válság, majd az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió azonban felerősítette az igényeket és az elvárásokat az időszerűbb és részletesebb európai statisztikák iránt, amelyekre az uniós döntéshozatal megalapozása és a válsághelyzetekre való lehető legjobb uniós reagálás biztosítása érdekében van szükség. Az EU a közelmúltban számos jogalkotási kezdeményezést indított annak érdekében, hogy átfogó válsághelyzeti mechanizmusokat alakítson ki olyan javaslatok révén, mint például a polgári védelmi mechanizmus, az Európai Unió Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatósága (HERA), a piaci korrekciós mechanizmus vagy az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz (SMEI).

Az ESR ugyanakkor a mélyreható digitális transzformáció által vezérelt környezetben működik, amely számos digitális adatforrás megjelenése mellett új információigényeket teremtett. Ezek a források készen állnak arra, hogy kiaknázzák őket, és elősegíthetik az olyan európai statisztikák előállítását, amelyek hatékonyabb, átfogóbb és időszerűbb módon képesek kielégíteni az új igényeket. Ez pedig fokozhatja a gazdasági növekedést, ösztönözheti az innovációt, támogathatja a demokratikus elszámoltathatóságot és a társadalom általános jólétét.

Ennek eredményeként a felhasználók európai statisztikákkal kapcsolatos elvárásai megváltoztak, egyre nagyobb igény mutatkozik a részletesebb, gyorsabban és gyakrabban előállított, mélyrehatóbb, a tényeken alapuló uniós szakpolitikákat támogató információk iránt. Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerinti új adatvédelmi szabályok, valamint a magánélet védelmére vonatkozó új paraméterek szintén ennek az új környezetnek a kulcsfontosságú elemeivé váltak. Mivel az európai statisztikák előállításának jelenlegi módszerei a hagyományos adatforrásokra (pl. felmérésekre és közigazgatási nyilvántartásokra) korlátozódnak, az említett egyre bővülő igények kielégítése, ha nem is lehetetlenné, de egyre nehezebbé vált, annak ellenére, hogy kiegészítő forrásokat különítettek el a statisztikai hivatalok részére.

E javaslat általános célkitűzése ezért az, hogy az európai statisztikákat szabályozó jogi keretet alkalmassá tegye a jövő kihívásaira, és jelentősen javítsa az ESR-nek az adatigényekre való reagálási képességét. Az ESR képes lesz relevánsabb, gyorsabban elérhető és részletesebb statisztikákat előállítani. Ennek köszönhetően javulni fog a hatékonyság és csökkenni fognak a tagállamokra és a felmérések válaszadóira háruló költségek és terhek. E kezdeményezés célja továbbá, hogy olyan mechanizmust és eszközöket biztosítson az ESR számára, amelyek segítségével gyorsan, kollektíven és összehangoltan reagálhat a válsághelyzetek idején felmerülő sürgős adatigényekre.

A javaslat konkrétan lehetővé kívánja tenni a statisztikai hivatalok számára, hogy teljes mértékben kiaknázhassák a digitális adatforrásokban és -technológiákban rejlő lehetőségeket azáltal, hogy lehetővé teszik azok újrafelhasználását az európai statisztikák céljára. A javaslat hozzájárul az ESR hatékonyabbá és eredményesebbé tételéhez azáltal, hogy előmozdítja az adatmegosztást és megerősíti annak összehangolását; szigorúan megőrzi a statisztikai adatok bizalmas kezelését és az adatvédelmet; aktualizálja az ESR-partnerek feladatait; felvázolja a digitális transzformáció által a költséghatékonyabb és kevésbé megterhelő statisztika-előállítás tekintetében kínált lehetőségek kiaknázásával járó lehetséges szerepeket, továbbá olyan új funkciókat határoz meg, amelyeket a statisztikai hivatalok a kialakulóban lévő európai és nemzeti adatökoszisztémákban el tudnának látni, teljes mértékben tiszteletben tartva a szubszidiaritás elvét.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat teljes mértékben összhangban áll a statisztikákról szóló uniós jogszabályok hatályos rendelkezéseivel.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Ez a javaslat összhangban áll a következőkre vonatkozó hatályos szabályokkal:

- a személyes adatok kezelése (ideértve az általános adatvédelmi rendeletet, (GDPR));
- az adatok rendelkezésre állásának javítására irányuló megerősített mechanizmusok (az adatkormányzási rendelet);
- a jelenleg egyeztetés tárgyát képező, az adatmegosztási jogszabályra irányuló javaslatban előirányzott általános megközelítés, amely szerint az adatokat a közszférabeli szervek rendelkezésére kell bocsátani rendkívüli szükséglet jellemezte helyzetekben;
- a magánéletnek és a közlések titkosságának, valamint a végberendezésen tárolt és onnan hozzáférhető bármely (személyes vagy nem személyes) adatnak a védelme (azaz az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv, amelynek helyébe az Európai Parlament és a Tanács között jelenleg tárgyalás alatt álló, elektronikus hírközlési adatvédelmi rendelet lép majd).

(2) **JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG**

- **Jogalap**

E javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 338. cikkének (1) bekezdése. Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket fogad el statisztikák készítésére vonatkozóan, amennyiben ez az Unió tevékenységeinek ellátásához szükséges.

Az EUMSZ 338. cikkének (2) bekezdése továbbá meghatározza az európai statisztikák készítésének követelményeit, és úgy rendelkezik, hogy ennek a pártatlanság, a megbízhatóság, a tárgyilagosság, a tudományos függetlenség, a költséghatékonyság jegyében és a statisztikai adatok bizalmas kezelésének normáival összhangban kell történnie anélkül, hogy túlzott terhet róna a gazdasági szereplőkre.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Mivel a javaslat nem tartozik az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe, a szubszidiaritás elve érvényesül. Ez azt jelenti, hogy az EU csak azért lép fel, mert az uniós fellépés hatékonyabb lenne, mint a nemzeti, regionális vagy helyi szinten hozott intézkedések.

Ha el szeretnénk érni, hogy az ESR képes legyen relevánsabb, időszerűbb és részletesebb európai statisztikákat előállítani, uniós szintű jogi rendelkezésekre van szükség ahhoz, hogy új adatforrásokot lehessen a nemzeti statisztikai hivatalok (NSH-k) és a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére bocsátani, és így fenntartható módon tudják összeállítani az európai statisztikákat.

Jelenleg, az olyan esetekben, amikor a tagállamok lehetővé teszik a magántulajdonban lévő adatok újrafelhasználását hivatalos statisztika céljára, a feltételek és a biztosítékok tagállamonként eltérőek. Az uniós szintű harmonizált megközelítés jogi egyértelműséget teremtene, és méltányos bánásmódot biztosítana a több tagállamban tevékenykedő magán adattulajdonosok számára.

Ahhoz, hogy az ESR képes legyen reagálni a válsághelyzetekre, konkrét hivatkozásokat kell bevezetni az európai statisztikákat szabályozó átfogó jogi keretbe, amelyek lehetővé teszik az uniós szintű gyors reagálást, és biztosítják a statisztikai válasz tagállamok közötti összhangját is. A javasolt reagálási mechanizmus a megerősített statisztikai koordináció révén javítaná a hatékonyságot, ugyanakkor tiszteletben tartaná a nemzeti statisztikai hivatalok hatáskörét és feladatait. Emellett a meglévő uniós válságreakálási eszközök kiegészítéseként is használható lenne azzal a céllal, hogy az említett eszközökön belül időszerű és releváns statisztikák álljanak rendelkezésre a tényeken alapuló döntéshozatalhoz.

A vállalkozásokra és a polgárookra háruló terhek csökkentése, valamint a hatékonyság és a minőség növelése érdekében optimalizálni kell az ESR-en belüli folyamatokat. Ezek közé a folyamatok közét tartoznak az egynél több tagállamban előforduló jelenségekkel, például a multinacionális vállalatok tevékenységeivel kapcsolatos adatgyűjtési és adatmegosztási intézkedések.

További uniós szintű jogalkotási fellépés nélkül a kialakult problémák továbbra is fenn fognak állni és fokozatosan súlyosbodhatnak, tekintettel a társadalom fokozódó digitalizációjára és a felhasználói igények változásaira.

Az EU ezért a Szerződés 5. cikkében megfogalmazott szubszidiaritás elvével összhangban elfogadhatja a javasolt intézkedéseket.

- **Arányosság**

A javaslat az alábbiak szerint megfelel az arányosság elvének.

A kezdeményezés célja az, hogy az ESR-t alkalmassá tegye a jövő kihívásaira. Az értékelés szerint a kezdeményezés alkalmas erre a célra, a társadalom számára összességében jóval nagyobb hasznot eredményez az összköltségekhez képest, amint azt a hatásvizsgálat is bizonyítja. Az eljárási biztosítékok biztosítják, hogy a felülvizsgált 223/2009/EK rendelet végrehajtásának valamennyi szakaszában alkalmazzák az arányosság elvét.

A kezdeményezés arányos, mivel csak az időszerűbb és részletesebb európai statisztikák összeállítását akadályozó tényezőkkel foglalkozik. Bevonja továbbá a nemzeti hatóságok munkáját, és támaszkodik arra, valamint megszilárdítja az érintett érdekelt feleknek az ESR-be való intenzív bevonását. Az előnyben részesített szakpolitikai alternatíva nem lépi túl a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Tekintettel arra, hogy a javaslat tárgya már egy rendelet hatálya alá tartozik, amely rendeletet ez a javaslat módosítani fog, a legmegfelelőbb jogi aktus a rendelet.

(3) **AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI**

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

E javaslat előkészítése során az érdekelt felekkel különböző módokon zajlott a konzultáció. A nyilvános konzultáció során összegyűjtötték az érdekelt felek véleményét azokról a lehetőségekről, amelyekkel biztosítható, hogy az európai statisztikák megfeleljenek a jövő kihívásainak. Az érdekelt felek különböző csoportjaitól érkeztek visszajelzések. Véleményüket részletesen a hatásvizsgálatról szóló szolgálati munkadokumentum melléklete tartalmazza.

2022. július 19. és október 25. között nyilvános konzultáció zajlott¹. Összesen 204 érvényes válasz érkezett. A válaszadók támogatták az arra irányuló uniós szintű fellépést, hogy a magánszektor birtokában lévő digitális adatokat elérhetővé kell tenni az európai hivatalos statisztikák előállítására, mivel a válaszadók 83 %-a szerint ez nagyon nagy vagy nagy jelentőséggel bír. A válaszadók 11 %-a vélte úgy, hogy az európai hivatalos statisztikák kellően képesek reagálni a felmerülő felhasználói igényekre, többek között a szükséghelyzetek és válsághelyzetek idején is, míg 72 %-uk úgy vélte, hogy azok valamelyest képesek reagálni, de nem eléggé. Ami azokat a célokat illeti, amelyek érdekében a statisztikai hivatalok közötti egyszerűbb és szisztematikusabb adatmegosztás hasznos lenne az európai statisztikai rendszeren belül, a válaszadók 72 %-a hasznosnak tartotta az adatszolgáltatási teher csökkentését és a már összegyűjtött adatok újrafelhasználásának lehetővé tételét. Végezetül a válaszadók 85 %-a egyetértett vagy határozottan egyetértett azzal, hogy a statisztikai hivataloknak szakmai tanácsadást kellene nyújtaniuk az ökoszisztémájukon belüli szervezeteknek az adatokkal és adatkezeléssel kapcsolatos kérdésekben, például a minőséggel, az adatok újrafelhasználásával, a szellemi tulajdonnal, a titoktartással, a biztonsággal és a metaadatokkal kapcsolatban.

Az érdekelt felek véleményét továbbá a „Study to support an Impact Assessment for the revision of Regulation (EC) No. 223/2009 on European Statistics” (Az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet felülvizsgálatára vonatkozó hatásvizsgálatot támogató tanulmány) keretében gyűjtötték össze, amely olyan anyagokon alapult, mint például az érdekelt felekkel 2022 októberé és novemberé között készített interjúk, egy (2022. október 5. és november 7. között végzett) online felmérés, valamint az érdekelt felekkel 2022. november 8-án tartott online munkaértekezlet.

Végezetül az európai statisztikák felhasználói és előállítói támogatásukat fejezték ki a 223/2009/EK rendelet e javaslattal összhangban történő felülvizsgálata iránt, bár a statisztikák előállítói (azaz az ESR partnerei) megjegyzést tettek a költségvetési következményekre. A nagyközönség is támogatta a kezdeményezést, tekintettel a társadalom számára jelentkező jelentős előnyökre, de mivel az európai statisztikák céljára újrafelhasználható magánszektorbeli adatok bizonyos mértékig személyes adatok lehetnek, erős titoktartási biztosítékokat kért, bár elismerte, hogy az ESR már most is nagyon megbízható biztosítékokat nyújt a titoktartás tekintetében.

A vállalkozásoknál mint adattulajdonosoknál költségek merülhetnek fel, és ezért alapvető fontosságúnak tartják érdekeik tiszteletben tartását. Azonban nyitottak voltak az előnyben részesített lehetőségekre, feltéve, hogy méltányos megoldást lehet találni a költségkompenzáció

¹ A részleteket lásd az *Ossza meg velünk véleményét!* weboldalon.

kérdésére. Mindenki nagyra értékeli, hogy a felmérések új adatforrások felhasználásával történő felváltása révén csökkenhet a vállalkozásokra és a háztartásokra háruló teher.

Végezetül, az ESR évek óta többször kérte, hogy a magántulajdonban lévő adatokhoz való statisztikai célú hozzáférés kérdését európai szinten kezeljék. Ez a közérdekű, magántulajdonban lévő adatokhoz való hozzáféréstől szóló, 2017. novemberi ESR-állásfoglalással², majd legutóbb az adatmegosztási jogszabályra irányuló jövőbeli javaslatról szóló ESR-állásfoglalással³ kezdődött.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A javaslatot több dokumentum, tanulmány, ajánlás, konferencia és egyéb szakértői hozzájárulás is alátámasztotta, többek között:

- az új adatforrások hivatalos statisztikákhoz való felhasználásának elősegítésével foglalkozó szakértői csoport jelentése: A társadalom szerepének erősítése a magántulajdonú adatok hivatalos statisztikákhoz való újrafelhasználása révén – Európai megközelítés⁴;

- az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet felülvizsgálatára vonatkozó hatásvizsgálatot támogató tanulmány;

- a francia elnökség szervezésében 2022. április 7–8-án, Lyonban tartott magas szintű találkozót „Az európai statisztikai rendszer korszerűsítése a jövő kihívásaira tekintettel” címmel;

- az ESR nemzeti statisztikai hivatalai elnökeinek és főigazgatóinak 2022. május 18-i luxembourgi ülése, amely két konkrét téma további megvitatására irányult: fenntartható hozzáférés a magántulajdonban lévő adatokhoz és az ESR-en belüli adatmegosztás európai statisztikák előállítására céljából.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslatot hatásvizsgálat kíséri, amelyet 2022. december 14-én és 2023. március 6-án nyújtottak be az Európai Bizottság Szabályozói Ellenőrzési Testületéhez. 2023. március 27-én a Szabályozói Ellenőrzési Testület kedvező véleményt adott, azonban fenntartásokat fogalmazott meg. A nagyobb európai adatstratégiát figyelembe vevő és a 223/2009/EK rendelet felülvizsgálatával nem járó dinamikus alapforgatókönyv (PO0) mellett két másik jogalkotási alternatíva értékelésére is sor került: (PO1) alternatíva, amely alacsony intenzitású jogalkotási intézkedéseket vezet be; valamint az adattulajdonosokra és a tagállamok nemzeti statisztikai hivatalaira vonatkozó kötelezettségeket előíró, alaposabb jogalkotási intézkedéseket bevezető (PO2) alternatíva. Mindegyik szakpolitikai alternatíva esetében több konkrét szakpolitikai intézkedést határoztak meg.

A három szakpolitikai alternatíva összehasonlító értékelése azt mutatta, hogy az alapforgatókönyv (PO0) az eredményesség, a hatékonyság és a koherencia szempontjából a legkevésbé kívánatos eredménnyel jár, míg az első szakpolitikai alternatíva (PO1) a legkívánatosabb, a második szakpolitikai alternatíva pedig a kettő között helyezkedik el. Ez

² European Statistical System position paper on access to privately held data which are of public interest (Európai Statisztikai Rendszer – Állásfoglalás a közérdekű, magántulajdonban lévő adatokhoz való hozzáféréstől), 2017. november.

³ European Statistical System (ESS) position paper on the future Data Act (Európai Statisztikai Rendszer – Állásfoglalás a jövőbeli adatmegosztási jogszabályról), 2021. június.

⁴ Final expert group report on Empowering society by reusing privately held data for official statistics – A European approach (A szakértői csoport végleges jelentése: A társadalom szerepének erősítése a magántulajdonban lévő adatok hivatalos statisztikákhoz való újrafelhasználása révén – Európai megközelítés), 2022. évi kiadás.

minden egyes konkrét célra igaz. A PO1 szakpolitikai alternatíva kevésbé eredményes, de hatékonyabb és koherensebb, mint a PO2 szakpolitikai alternatíva. Emellett jobban megvalósítható és az érdekelt felek támogatását élvezi. Ez egyértelműen arra utal, hogy a PO1 szakpolitikai alternatívát kell előnyben részesített alternatívának választani.

Az előnyben részesített alternatíva olyan intézkedésekre terjed ki, amelyek:

- i. biztosítják a digitális adatforrások európai statisztikák céljára történő fenntartható és méltányos felhasználását egy olyan mechanizmus létrehozásával, amellyel a magán adattulajdonosok számára kötelező alapon elő lehet írni a birtokukban lévő adatok ilyen statisztikák fejlesztése és előállítására céljára történő újrafelhasználásának lehetővé tételét;
- ii. lehetővé teszik olyan statisztikai intézkedések kezdeményezését, amelyeket közvetlenül uniós szinten válsághelyzetekre és rendkívüli körülményekre válaszul hajtanak végre;
- iii. adott esetben és amennyiben indokolt meghatalmaznak az ESR partnerei közötti adatmegosztásra;
- iv. lehetővé teszik a Bizottság (Eurostat) számára, hogy biztonságos infrastruktúrán keresztül adatokat osszon meg az NSH-kkal; valamint
- v. lehetővé teszik, hogy az NSH-k saját adatökoszisztémáikban adatkormányzást vállaljanak, ezáltal fokozva az adatok interoperabilitását és szabványosítását.

- **Alapjogok**

A hatásvizsgálat nem tárt fel az alapjogokra gyakorolt esetleges közvetlen hatásokat. Az egyetlen olyan alapjog, amely esetleg közvetve érintett lehet, az az adatvédelem az adatmegosztás előmozdítása és az ESR-en belüli koordináció megerősítése során. Az ilyen fokozott adatmegosztás azonban a statisztikai adatok bizalmas kezelésének és az adatvédelemnek a szigorú megőrzése mellett kerül megszervezésre. A személyes adatok e rendelettel összhangban történő kezelése meg fog felelni az adatvédelmi jogszabályokban, például az (EU) 2016/679 rendeletben⁵ és az (EU) 2018/1725 rendeletben⁶ előírt valamennyi feltételnek és szabálynak.

(4) KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással a költségvetésre.

(5) EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint az ellenőrzés, a nyomon követés és a jelentéstétel szabályai**

A javasolt rendeletet az Európai Parlament és a Tanács várhatóan 2024-ben fogadja el, majd röviddel ezután a Bizottság elfogadja a végrehajtási intézkedéseket. A rendelet minden uniós tagállamban közvetlenül alkalmazandó lesz, külön végrehajtási tervet nem igényel.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

A hatásvizsgálatban foglaltakkal összhangban az elfogadott rendelet végrehajtását rendszeresen ellenőrizni és értékelni kell. A hatásvizsgálat emellett nyomon követési intézkedéseket, többek között az alkalmazandó mutatókra irányuló javaslatokat is tartalmaz.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Új kulcsfontosságú fogalom meghatározások bevezetése vagy a meglévők kiigazítása (a 3. cikk módosítására irányuló javaslat)

A Bizottság javasolja a „több forrású statisztikák” új fogalom meghatározásának bevezetését annak kifejezésre juttatása érdekében, hogy az európai statisztikák összeállíthatók különféle adatforrások kombinációinak felhasználásával. Ez lehetővé teszi a statisztikai hivatalok számára, hogy a különböző hivatalos európai statisztikák fejlesztéséhez és előállításához az elsődleges adatforrások legrelevánsabb és legköltséghatékonyabb kombinációját kutassák fel.

A digitális kor – amelyben az ESR működik – realitásainak a jobb kifejezésre juttatása érdekében a Bizottság továbbá javasolja az olyan új fogalom meghatározások bevezetését, mint például az „adat”, „metaadat”, „adattulajdonosok”, „adatmegosztás” és „adatforrás”. A „statisztikai célok” jelenleg hatályos fogalom meghatározását is ki kell igazítani annak érdekében, hogy a statisztikai hivatalok által végzett kutatási tevékenységek vagy a mintavételi keretek létrehozása explicit módon e statisztikai célok részévé váljon.

Az ESR arra való képességének növelése, hogy válsághelyzetek idején gyorsan, kollektíven és összehangoltan tudjon reagálni a sürgős adatigényekre (javaslat az új 16a. cikkre)

Általában véve növekszik a részletesebb és időszerűbb, gyakran valós idejűhöz közeli hivatalos statisztikák iránti igény, de az ezen igények kielégítésére való képesség különösen fontos válsághelyzetek idején, amint azt nemrégiben a Covid19-világjárvány alatt és az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió által kiváltott energiaválság idején is tapasztalni lehetett. A szokásos tervezési cikluson belül az új statisztika inkubációs ideje jellemzően több évet ölel fel, de ha az igény sürgős és fontos, gyorsított megoldásra van szükség, amely megfelelő biztosítékokat nyújt valamennyi partner számára és a kapott statisztikai információk minősége és harmonizációja tekintetében. Az ESR-nek képesnek kell lennie a gyorsabban reagálásra és a proaktív innovációra avégett, hogy európai statisztikákkal tudjon reagálni az olyan kivételes és nem tervezett politikai igényekre, amelyek az európai statisztikai program hétéves programozási ütemtervének végrehajtása során nem teljesíthetők. Ezért nem elegendő, hogy a Bizottság a 223/2009/EK rendelet 14. cikkének (2) bekezdésével összhangban egyedi intézkedéseket fogadhat el az európai statisztikai program végrehajtása érdekében.

Következésképpen javasolt egy olyan új rendelkezés bevezetése, amely európai szintű lehetséges statisztikai intézkedésekről rendelkezik a válsághelyzetekben és az uniós jogban meghatározott eljárásoknak megfelelően aktivált vészhelyzeti mechanizmusok nyomán felmerülő sürgős információigények kielégítése érdekében.

Ilyen helyzetekben a Bizottságnak (Eurostat) az ESR-bizottsággal szoros együttműködésben meg kell vizsgálnia az európai szinten kezdeményezendő és lefolytatandó ideiglenes statisztikai intézkedéseket. A politikai érdekelt felek és a politikai döntéshozók számára az ESR-en belüli fokozott azonnali reagálóképesség előnye az lenne, hogy kellő időben megkapnák az uniós tagállamok körében összehasonlítható statisztikai eredményeket és betekintéseket.

Ezek a statisztikai intézkedések magukban foglalhatják az új ideiglenes adatgyűjtéseken alapuló statisztikák előállítását vagy a meglévő adatokon alapuló további betekintések biztosítását. Az intézkedések magukban foglalhatják új módszertanok és egyéb összehangolt

intézkedések kidolgozását, amelyek célja a válsághelyzetek idején szolgáltatott európai statisztikák folytonosságának, következetességének és összehasonlíthatóságának biztosítása.

A statisztikai intézkedés szükségességének meghatározásakor a Bizottságnak (Eurostat) időben és átlátható módon tájékoztatnia kell az ESR-bizottságot, és konzultálnia kell vele. Az NSH-k dönthetnek úgy, hogy csatlakoznak a statisztikai intézkedésekhez és részt vesznek azokban. A Bizottságot továbbá fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza az e statisztikai intézkedésekre vonatkozó határidőket, gyakoriságot és minőségi követelményeket.

Emellett a meglévő uniós válságreagálási eszközökkel párhuzamosan is használható lenne azzal a céllal, hogy az említett eszközökön belül időszerű és releváns statisztikák álljanak rendelkezésre a tényeken alapuló döntéshozatalhoz.

A közigazgatási adatokhoz az európai statisztikák céljából való időben történő hozzáférés megerősítése (a 17a. cikk módosítására irányuló javaslat)

Javasolt annak a követelménynek a megerősítése, hogy az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele szempontjából releváns közigazgatási adatforrásokért felelős nemzeti közjogi szervek lehetővé teszik az NSH-k és más nemzeti hatóságok⁷ számára, hogy a közigazgatási adatokhoz hozzáférjenek, azokat újra felhasználják és integrálják díjmentesen, kellő időben és kellő gyakorisággal, statisztikáknak a Bizottság (Eurostat) részére történő, az uniós statisztikai jogszabályokban megállapított határidőkön belüli és az uniós statisztikai jogszabályokban foglalt minőségi követelményeknek megfelelő előállítása és továbbítása céljára.

Emellett a rendeletbe egyértelműsítés és pontosítás kerül bevezetésre, amely szerint a Bizottság (Eurostat) számára lehetővé kell tenni, hogy kérésre az uniós szervek és ügynökségek által fenntartott adatbázisokból és interoperabilitási rendszerekből származó releváns adatokhoz és metaadatokhoz kellő időben hozzáférjen és azokat újra felhasználja, amennyiben arra szükség van az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele céljából. E célból a Bizottság (Eurostat) együttműködik az érintett uniós szervekkel és ügynökségekkel a szükséges testre szabott adatok és metaadatok, az adatok újrafelhasználására vonatkozó operatív módozatok, valamint a szükséges fizikai és logikai biztosítékok meghatározása érdekében.

Fenntartható hozzáférés biztosítása a digitális szolgáltatások és a dolgok internete melléktermékeként megjelenő, magántulajdonban lévő adatokhoz az európai statisztikák céljára (javaslat az új 17b., 17c., 17d. és 17e. cikkre).

Az „Európai statisztikák előállítása” című III. fejezet új 17b., 17c., 17d. és 17e. cikkében javasolt bevezetni a magán adattulajdonosok arra vonatkozó kötelezettségét, hogy bizonyos feltételek mellett kérésre az NSH-k vagy a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére bocsássák az adatokat. A javasolt mechanizmus arányos, korlátozott és kiszámítható európai szintű keretet jelent, amely egyrészt hatékonyan teszi elérhetővé ezeket az adatokat az európai statisztikák előállításához, másrészt jogbiztonságot nyújt, és minimálisra csökkenti a vállalkozások válaszadási terheit. A mechanizmus ugyanakkor nem sérti az ágazati jogszabályokban megállapított, a statisztikai válaszadókra vonatkozó beszámolási kötelezettségeket, sem pedig

⁷ A 223/2009/EK rendelet 4. cikke szerint a partnerséget, azaz az Európai Statisztikai Rendszert a nemzeti statisztikai intézetekkel és az Eurostattal együtt más nemzeti hatóságok alkotják.

az adattulajdonosok azon kötelezettségét, hogy az adatmegosztási jogszabálynak⁸ megfelelően rendkívüli szükséglet alapján adatokat kell rendelkezésre bocsátaniuk.

A javaslat kétlépcsős indoklási eljárást irányoz elő, amelynek értelmében az új adatforráshoz való hozzáférés szükségességét először az európai statisztikák éves munkaprogramjának szintjén kell megállapítani. Az éves munkaprogramban szereplő indoklás előfeltétele lenne a második szakasznak, amikor az NSH-k vagy a Bizottság (Eurostat) ténylegesen egyéni adatkéréseket nyújt be a magán adattulajdonosokhoz aziránt, hogy azok bocsássanak rendelkezésre bizonyos adatokat bizonyos statisztikák összeállításához (az első szakasz szerinti indoklás hatókörén belül). Az ilyen adatkéréseknek arányban kell állniuk a statisztikai igényekkel, egyértelműen jelezniük kell a kérés célját, és tiszteletben kell tartaniuk az adatok rendelkezésre bocsátására felkért magán adattulajdonos érdekeit.

Míg az európai statisztikák összeállítása tekintetében az NSH-k lesznek az elsődleges hozzáférési pontok a magántulajdonban lévő adatokhoz, a Bizottság (Eurostat) egyes esetekben alkalmasabb lehet arra, hogy a vállalkozásoktól származó adatokhoz való első hozzáférési pont szerepét betöltse. Ez különösen azokra a területekre vonatkozik, ahol az ESR adatgyűjtési megközelítése hatékonyabb lehet, például ha az adatokat uniós szinten működő vállalatok birtokolják. A javaslat célja továbbá, hogy az NSH-k közötti együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási kötelezettséget állapítson meg avégett, hogy elkerülhető legyen a magán adattulajdonosokhoz intézett túlzott mennyiségű adatkérés, valamint hogy biztosítani lehessen az adatminimalizálási megközelítés teljesítését.

A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási jogi aktusok révén meghatározza az adatok rendelkezésre bocsátásának szabályait, például az adatformátumot, a metaadatokra vonatkozó követelményeket, az adatkérés benyújtásakor használandó egységes sablont vagy az adatokhoz való hozzáférés tényleges módját, azzal a kötelezettséggel, hogy az adatokat a különböző lehetőségeket, többek között az adattovábbítást, a harmadik fél biztonságos számítási keretének használatát vagy algoritmusnak a magán adattulajdonos részére történő megküldését egyértelműen lefedve kell rendelkezésre bocsátani.

A rendelkezések az NSH-kra és a Bizottságra (Eurostat) háruló kötelezettségeket írnak elő, amelyeknek az európai statisztikák fejlesztése és előállításának céljára rendelkezésre bocsátott adatok újrafelhasználása során eleget kell tenniük. Az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) nevezetesen ezeket az adatokat a statisztikai adatok bizalmas kezelésének és a költséghatékonyságnak az elvével összhangban kizárólag statisztikai célokra használhatják fel, és azokat nem oszthatják meg harmadik felekkel, kivéve, ha az adattulajdonos ehhez hozzájárult. Ezen túlmenően az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) megfelelő intézkedéseket hoznak a statisztikai adatok bizalmas kezelésének és az üzleti titkoknak a védelme, valamint a magán adattulajdonosok egyéb jogos aggályainak – többek között az adatok rendelkezésre bocsátásához szükséges költségek és erőfeszítések – figyelembevételére érdekében. A Bizottság (Eurostat) közzéteszi az adatkezeléssel kapcsolatos fő költségkategóriák leírását, amely költségeikért az adattulajdonos részére kompenzáció nyújtható, valamint az e költségek kiszámítására irányuló módszertant is.

Az ESR-en belüli adatmegosztás előmozdítása (javaslat az új 17f. cikkre)

A Bizottság javasolja, hogy az „Európai statisztikák előállítása” című jelenleg hatályos III. fejezetbe illesszenek be új rendelkezéseket az NSH-k közötti, valamint az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) közötti adatmegosztásról, amelynek kizárólagos célja az európai

⁸ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a méltányos adathozzáférésre és adatfelhasználásra vonatkozó harmonizált szabályokról (adatmegosztási jogszabály), COM(2022) 68 final.

statisztikák fejlesztése és előállítása, valamint – adott esetben és szükség esetén – minőségük javítása. Például olyan esetekben, mint a határokon átnyúló jelenségek megfigyelése, amelyek nem mérhetők a nemzeti becslések összegeként.

Az adatmegosztás az ESR-en belüli adatforrásokhoz való, a statisztikák fejlesztése és előállítása céljából történő hozzáférés fokozásának, valamint az adatelemzési célok támogatásának az egyik módja. Az ESR-en belüli adatmegosztásban részt vevő NSH-k és Bizottság (Eurostat) minden szükséges biztosítékot megadnak az adatok titkosságának fizikai és logikai védelme tekintetében. Az adatmegosztást olyan biztonságos infrastruktúra használatával kell elősegíteni, amely biztosítja az adatkezelés technikai integritását és bizalmasságát.

Ha az érintett adatok az e rendelet 3. cikkének értelmében vett bizalmas adatok vagy az (EU) 2016/679 és az (EU) 2018/1725 rendelet szerinti személyes adatok, ezen adatok megosztása megengedett és önkéntes alapon, a magánélet védelmét erősítő technológiák alapján mehet végbe.

Az európai statisztikák fejlesztése (javaslat egy új, „Az európai statisztikák fejlesztése” című IIIa. fejezetre, egy új 17g. cikkkel)

A javaslat új, „Az európai statisztikák fejlesztése” című IIIa. fejezetet vezet be, amely a fejlesztés alatt álló statisztikák kérdésével foglalkozik, amelyeket olykor „kísérleti statisztikáknak” neveznek. A cél egy olyan keret létrehozása, amely lehetővé teszi az európai statisztikák meghatározott területeken történő fejlesztését az ESR közös erőfeszítéseinek részeként, ezáltal fokozatosan integrálva az új technológiákat és az új információkat. A Bizottság (Eurostat) az ESR-bizottsággal szoros együttműködésben kezdeményezheti új statisztikai eredményeknek és betekintéseknek az egész ESR-ben összehangolt módon történő kidolgozását.

Az európai statisztikák közzététele (javaslat a 18. cikk új (4) bekezdésére)

Javasolt kiaknázni annak a gyakorlatnak az előnyeit, hogy a tagállamok olykor-olykor a vonatkozó ágazati jogszabályokban meghatározott adattovábbítási határidők előtt teszik közzé nemzeti szinten az európai statisztikákat. Ezen adatok közzétételét követően a Bizottság (Eurostat) számára lehetővé kell tenni, hogy ugyanazokat az adatokat közvetlenül ezután közzétegye, és ezáltal hozzájáruljon az időszerűség európai szintű fokozásához, amennyiben tiszteletben tartják a vonatkozó fogalom meghatározásokat és osztályozást.

A nyilvánosan hozzáférhető adatok újrafelhasználása (javaslat a 25. cikk módosítására)

A nyilvánosan hozzáférhető adatok hatékonyabb felhasználásának biztosítása érdekében javasoljuk a 25. cikk szövegének módosítását.

Az NSH-k új funkciói a nemzeti adatkormányzási keretekben (javaslat az új 26a. cikkre)

Javasolt továbbá, hogy a szubszidiaritás elvével összhangban az NSH-k nemzeti szinten vállaljanak a nemzeti adatkormányzási kereteken belüli funkciókat, ideértve az adatkormányzási rendeletben előírányozottakat is, azzal a céllal, hogy előmozdítsák az adatintegritációt és az interoperabilitást, a metaadatok leírását, a minőségbiztosítást és a szabványalkotást, és azonosítsák a fejlesztés alatt álló statisztikákhoz felhasználandó új adatforrásokat. Ezeket a funkciókat az e rendeletben megállapított statisztikai elvekkel összhangban kell megvalósítani.

Értékelési és felülvizsgálati záradék (javaslat az új 27a. cikkre)

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a jogalkotás minőségének javításáról szóló megállapodással összhangban javasolt felülvizsgálati záradékot beilleszteni a szövegbe.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 338. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹ megállapítja az uniós szintű jogi keretet az európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez.
- (2) A 223/2009/EK rendeletet 2015-ben módosították az európai statisztikai rendszer (ESR) irányításának és különösen szakmai függetlenségének további megerősítése érdekében, és azóta a megerősített irányítás hatékonynak bizonyult.
- (3) A digitális transzformáció gyökeresen eltérő realitások bekövetkezését eredményezte, és olyan új környezetet teremtett, amelyben új igények merültek fel az európai statisztikák iránt. Továbbá a közelmúltbeli Covid19-válság és az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió okozta energiaválság felerősítette az igényeket és az elvárásokat az időszerűbb, gyakoribb és részletesebb európai statisztikák iránt, amelyekre az uniós döntéshozatal megalapozása és a válsághelyzetekre való lehető legjobb uniós reagálás biztosítása érdekében van szükség.
- (4) Ahhoz, hogy ki lehessen elégíteni az időszerűbb, gyakoribb és részletesebb európai statisztikák iránti, valamint a válsághelyzetek idején felmerülő sürgős statisztikai igényekre való, az ESR általi gyorsabb és összehangoltabb reagálás iránti növekvő elvárásokat, módosítani kell a 223/2009/EK rendeletet. E rendelet célja annak biztosítása, hogy az európai statisztikák relevánsak maradjanak azáltal, hogy figyelembe veszik a változó és nagyobb elvárásokat támaztó felhasználói igényeket, nevezetesen a digitális adatforrásokban és -technológiákban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásával, az európai statisztikákhoz való újrafelhasználásuk lehetővé tételével, az európai statisztikai rendszer agilisabbá tételével, valamint a

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

válsághelyzetekre való hatékony és gyors reagálásra való képessé tételével, továbbá az adatmegosztás előmozdításával és az ESR-partnerek közötti koordináció megerősítésével.

- (5) A mai kor realitásainak és a digitális kornak, amelyben az ESR működik, a kifejezésre juttatása érdekében a 223/2009/EK rendeletbe új vagy aktualizált fogalommeghatározásokat szükséges bevezetni az „adat”, a „metaadat”, az „adattulajdonosok”, az „adat-újrafelhasználás”, íz „adatmegosztás”, az „adatforrás”, a „több forrású statisztikák”, a „statisztikai célú felhasználás” és a „válsághelyzet” fogalmának tisztázása céljából.
- (6) A közelmúltbeli Covid-világjárvány bizonyította, hogy az időszerű, megbízható és összehasonlítható európai statisztikák létfontosságúak a hatóságok szükséghelyzetekre való reagálásának hatékonyságához. Ezért az ESR számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy gyorsan összehangolt intézkedéseket kezdeményezhessen, amennyiben sürgős adat- és statisztikai igények merülnek fel a rendes tervezési kereten kívül, különösen válsághelyzetek idején. Ilyen helyzetben az adattulajdonosnak kérésre a nemzeti statisztikai hivatal (NSH) vagy a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére kell bocsátania az adatokat, feltéve, hogy a hivatal vagy a Bizottság az adatmegosztási jogszabályban¹⁰ megállapított szabályokkal összhangban igazolja, hogy a kért adatok felhasználása iránti rendkívüli szükséglet merült fel.
- (7) A digitális szolgáltatások és a dolgok internete (IoT) melléktermékeként megjelenő új adatforrásokhoz való hozzáférés és azok újrafelhasználása létfontosságúvá válik az időszerű, megfelelő gyakoriságú és kellően részletes európai statisztikák hatékonyabb és kevésbé költséges módon történő előállításához. Ezért biztosítani kell általában az új adatforrásokhoz, és különösen a magántulajdonban lévő adatokhoz való, fenntartható alapon, tisztességes, egyértelmű és kiszámítható szabályok szerint, az európai hivatalos statisztikák fejlesztése és előállítása céljából történő hozzáférést.
- (8) Az új adatforrásokhoz – különösen a magántulajdonban lévő adatokhoz – való hozzáférés az ESR régóta fennálló kérése, amint azt a közérdekű, magántulajdonban lévő adatokhoz való hozzáféréstről szóló, 2017. novemberi ESR-állásfoglalás és az ESR jövőbeli adatmegosztási jogszabályra irányuló javaslatról szóló, 2021. júniusi ESS-állásfoglalás is bizonyítja.
- (9) A magántulajdonban lévő adatok és más új adatforrások újrafelhasználására szigorú jogi, technikai és eljárási biztosítékoknak és garanciáknak kell vonatkozniuk, ideértve a biztonság, a titoktartás és a magánélet tiszteletben tartása magas szintjének alkalmazását, amint azt a 223/2009/EK rendelet már tartalmazza. A magántulajdonban lévő adatokhoz való hozzáférés kérelmezésének lehetőségét kizárólag a saját nevükben vagy az ESR valamely más nemzeti hatósága nevében eljáró nemzeti statisztikai hivatalokra (NSH-k) és a Bizottságra (Eurostat) kell korlátozni, és azt – előfeltételként – éves munkaprogramban kell meghatározni, és azokra az esetekre kell korlátozni, amikor egyrészt a kért adatok az európai statisztikák fejlesztéséhez és előállításához szükségesek, másrészt az adatok más módon nem szerezhetők be könnyen, vagy az adatok újrafelhasználása jelentősen csökkentené az adattulajdonosokra és más vállalkozásokra háruló válaszadási terheket.

¹⁰ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a méltányos adathozzáférésre és adatfelhasználásra vonatkozó harmonizált szabályokról (adatmegosztási jogszabály), COM(2022) 68 final.

- (10) Az NSH-k vagy a Bizottság (Eurostat) által benyújtott adatkéréseknek átláthatóknak és terjedelmük és részletességük tekintetében arányosaknak kell lenniük. Ebben az összefüggésben meg kell határozni és ki kell fejteni az adatkérés célját, a kért adatok tervezett felhasználását, az adatok rendelkezésre bocsátásának gyakoriságát és határidejét, valamint az adatok rendelkezésre bocsátásának operatív szabályait.
- (11) Az adatkérésekkel kapcsolatban az NSH-nak vagy a Bizottságnak (Eurostat) párbeszédre kell felkérnie az adattulajdonost az adatkérések konkrét paramétereinek, a szabályoknak, az adatok rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban felmerült lehetséges költségeket kompenzáló intézkedéseknek, valamint az adatok titkossága és az üzleti titkok védelmét szolgáló szervezeti és technikai intézkedéseknek a meghatározása céljából, az említett szempontokra vonatkozó megállapodás megkötése érdekében. Amennyiben három hónapon belül nem születik megállapodás, az NSH vagy a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy olyan határozatot fogadjon el, amelyben előírja a magán adattulajdonos számára az adatok rendelkezésre bocsátását. Amennyiben az adattulajdonos szándékosan vagy gondatlanságból elmulasztja a kért adatok meghatározott határidőn belüli továbbítását, vagy helytelen, hiányos vagy félrevezető adatokat továbbít, az NSH vagy a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat fogadjanak el, figyelembe véve a jogsértés jellegét, súlyosságát, ismétlődését és időtartamát, tekintettel az elérni kívánt közérdekre. Az NSH-k által elfogadott szankcióknak egyenértékűeknek kell lenniük a hasonló nemzeti szabályok megsértése esetén alkalmazandó szankciókkal. Az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek megfelelően az Európai Unió Bírósága felülvizsgálhatja a Bizottság által az e rendelet alapján hozott valamennyi határozatot. Az Európai Unió Bíróságának korlátlan felülvizsgálati jogkörrel kell rendelkeznie a Bizottság által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 261. cikkével összhangban elfogadott pénzbírságok tekintetében.
- (12) Ösztönözni kell továbbá a statisztikák és a térinformatikai adatok további integrálását annak érdekében, hogy lehetővé váljon az erőforrások hatékonyabb felhasználása és az adatok különböző állami szervezetek általi jobb integrálása, valamint hogy új statisztikai eredmények szülessenek, mint például a térelemzés, valamint az adatok megjelenítése és terjesztése. Ezek mind uniós, mind nemzeti szinten támogatni fogják a döntéshozatalt és a szakpolitikai célok nyomon követését.
- (13) Szükséges biztosítani, hogy az európai statisztikák fejlesztése, előállítás és közzététele szempontjából releváns közigazgatási adatforrásokért felelős nemzeti közjogi szervek lehetővé tegyék a nemzeti statisztikai hivatalok számára, hogy ezekhez az adatokhoz hozzáférjenek, azokat újra felhasználják és integrálják díjmentesen, kellő időben és kellő gyakorisággal, statisztikáknak a Bizottság (Eurostat) részére történő, az uniós statisztikai jogszabályokban megállapított határidőkön belüli és az uniós statisztikai jogszabályokban foglalt minőségi követelményeknek megfelelő előállítása és továbbítása céljára.
- (14) Amennyiben az e rendelet értelmében elvégzendő tevékenységek személyes adatok kezelését is magukban foglalják, az adatkezelésnek összhangban kell állnia a személyes adatok védelmére vonatkozó releváns uniós jogszabályokkal, nevezetesen az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹¹ és a

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

(EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹². Az e rendeletekben meghatározott adatminimalizálási elvvel összhangban az e rendelet alapján szolgáltatott adatokat általában olyan mértékben kell összesíteni, hogy az egyéneket ne lehessen azonosítani.

- (15) A személyes adatoknak a nemzeti statisztikai hivatalok által hivatalos statisztikák céljából végzett, közérdekűnek tekintett kezelésére az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban eltéréseknek és megfelelő biztosítékoknak kell vonatkozniuk. A személyes adatok statisztikai célokból történő további kezelése például nem tekintendő összeegyeztethetetlennek azokkal a célokkal, amelyekre a személyes adatokat eredetileg gyűjtötték. Ebben az összefüggésben az abban az esetben alkalmazandó különleges biztosítékok, amikor az e rendelet szerinti adatmegosztás során személyes adatokat kell kezelni, többek között a célhoz kötöttség, az adatminimalizálás, az adattárolás korlátozása, valamint az integritás és a titoktartás az (EU) 2016/679 rendeletben megállapított elveit foglalják magukban. E tekintetben az adatmegosztás módjának a kifejezetten ezeknek az elveknek a teljesítésére kialakított, a magánélet védelmét erősítő technológiák használatának kell lennie.
- (16) Annak érdekében, hogy az új technológiák és új ismeretek fokozatos integrálásában élen lehessen járni, és ezáltal biztosítva legyen az európai statisztikák folyamatos relevanciája, olyan szabályokat kell megállapítani, amelyek az ESR közös erőfeszítéseinek részeként lehetővé teszik a statisztikák meghatározott területeken történő fejlesztését azzal a céllal, hogy azokat integrálják az európai statisztikák rendszeres előállításába. Bár nem feltétlenül felelnek meg a 223/2009/EK rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében meghatározott valamennyi minőségi kritériumnak, ezeket a statisztikákat európai statisztikákként kell kezelni.
- (17) Miközben a nemzeti statisztikai hivataloknak törekedniük kell a folyamatos innovációra és új statisztikai eredmények kidolgozására, a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venniük a felhasználóknak nevezetesen a nemzeti statisztikai felhasználói tanácsok által kifejezett igényeit. Uniós szinten a 234/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal¹³ létrehozott európai statisztikai tanácsadó bizottságot mint az európai statisztikák felhasználóit, válaszadóit és előállítóit képviselő fő uniós szervet a Bizottságnak tájékoztatnia kell arról, hogy miként vette figyelembe az európai statisztikai tanácsadó bizottság véleményét, különös tekintettel az új európai statisztikák kidolgozására.
- (18) A statisztikai hivataloknak nemzeti és európai szinten egyaránt elő kell mozdítaniuk a tudományos intézményekkel és kutatóintézetekkel folytatott erős, strukturált és tartós interdiszciplináris együttműködést, különösen az új statisztikák kidolgozása, az új módszerek és technológiák tesztelése, valamint az innováció és a kísérletezés előmozdítása során.
- (19) Tekintettel az NSH-kba vetett bizalomra, valamint az adatkezelés, az adatminőség és az adatvédelem terén szerzett magas szintű szakértelmükre, a szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy ruházzanak az NSH-kra a nemzeti adatkormányzási kereteken belüli bizonyos funkciókat, ideértve az

¹² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 234/2008/EK határozata (2008. március 11.) az európai statisztikai tanácsadó bizottság létrehozásáról és a 91/116/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 73., 2008.3.15., 13. o.).

adatkormányzási rendeletben előirányzottakat is, azzal a céllal, hogy előmozdítsák az adatintegrációt és az interoperabilitást, a metaadatok leírását, a minőségbiztosítást és a szabványalkotást. E tekintetben emlékeztetni kell az NSH-knak a közigazgatási nyilvántartások kezdeti tervezésébe, későbbi fejlesztésébe és megszüntetésébe való bevonására és adott esetben meg kell erősíteni azt, többek között a következetesség és az adatminőség biztosítása, valamint az adatszolgáltatási teher minimalizálása érdekében.

- (20) A nyilvánosság számára jogszerűen hozzáférhető adatok nem tekintendők bizalmasnak, amikor azokat statisztikai célokra használják fel.
- (21) Az időszerűség uniós szinten történő növelése érdekében lehetővé kell tenni a Bizottság (Eurostat) számára, hogy a tagállami szintű közzétételt követően haladéktalanul közzétegye a tagállamok európai statisztikáit, még akkor is, ha a tagállami közzétételre a vonatkozó ágazati uniós jogszabályokban a statisztikák benyújtására meghatározott határidők előtt került sor.
- (22) Mivel e rendelet célkitűzését – nevezetesen az európai statisztikák fejlesztésére, előállítására és közzétételére vonatkozó jogi keret módosítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a következetesség és az összehasonlíthatóság révén ez a cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat e célkitűzés elérésére az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (23) Annak biztosítása érdekében, hogy e rendelet végrehajtására egységes feltételek mellett kerüljön sor, a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni a végrehajtandó ideiglenes statisztikai intézkedések, ideértve a releváns határidőket, gyakoriságot és minőségi követelményeket is, tekintetben, valamint a magántulajdonban lévő adatoknak az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére bocsátására vonatkozó általános technikai mechanizmusok, továbbá a statisztikai hivatalok közötti adatmegosztás technikai szempontjai tekintetében. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹⁴ megfelelően kell gyakorolni.
- (24) Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁵ 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor az európai adatvédelmi biztossal, aki [xxx]-án/-én véleményt nyilvánított.
- (25) Az Európai Statisztikai Rendszer (ESR) Bizottságával konzultációra került sor,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 223/2009/EK rendelet módosításai

A 223/2009/EK rendelet a következőképpen módosul:

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

1. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) a szöveg a következő 4a., 4b., 4c., 4d. és 4e. ponttal egészül ki:

„4a. »adat«: aktusok, tények és információk bármilyen digitális vagy nem digitális megjelenítése;

4b. »metaadat«: bármely olyan adat, amely egyéb adatokat vagy folyamatokat határoz meg vagy ír le, vagy amelyet ilyen módon használnak;

4c. »adattulajdonos«: jogi vagy természetes személy, akinek joga az alkalmazandó uniós joggal vagy az uniós jogot végrehajtó nemzeti jogszabályokkal összhangban, hogy bizonyos adatokat hozzáférhetővé tegyen, vagy képes arra;

4d. »adat-újrafelhasználás«: az adattulajdonosok birtokában lévő és általuk hozzáférhetővé tett adatok felhasználása a nemzeti statisztikai hivatalok és a Bizottság (Eurostat) által az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele céljára;

4e. »adatmegosztás«: adatok rendelkezésre bocsátása vagy az adat-újrafelhasználás engedélyezése valamely statisztikai hivatal által egy másik statisztikai hivatal részére az adatok statisztikai célokra történő közös vagy egyéni felhasználása céljára;”

b) a szöveg a következő 5a., 5b. és 5c. ponttal egészül ki:

„5 a. »adatforrás«: olyan forrás, amely releváns adatot bocsát rendelkezésre, önmagában vagy más források adataival együtt, statisztikák fejlesztése és előállítása céljára, ideértve az adatfelvételeket, teljes körű felvételeket, közigazgatási nyilvántartásokat vagy az adattulajdonosok által kérésre rendelkezésre bocsátott adatokat;

5b. »az adatokhoz való hozzáférés«: a magán adattulajdonos által szolgáltatott adatok nemzeti statisztikai hivatal vagy a Bizottság (Eurostat) általi, meghatározott műszaki, jogi vagy szervezeti követelményeknek megfelelő feldolgozása, anélkül, hogy feltétlenül szükség lenne az ilyen adatok továbbítására vagy letöltésére;

5c. »több forrású statisztikák«: különböző adatforrások alapján, többek között modellezési technikák révén kifejlesztett vagy előállított statisztikák;”

c) a 8. pont helyébe a következő szöveg lép:

„8. »statisztikai célú felhasználás«: kizárólag statisztikai eredmények és elemzések fejlesztése és előállítása érdekében történő felhasználás, ideértve a kapcsolódó kutatás és tudományos tevékenységek vagy mintavételi kereteknek a létesítése céljára történő felhasználást is;”

d) a szöveg a következő 8a. ponttal egészül ki:

„8a. »válsághelyzet«: széles körű hatású vagy politikai jelentőséggel bíró helyzet, amely azonnali és előre nem látható keresletet idéz elő az európai statisztikák iránt;”.

2. A szöveg a következő 16 a. cikkel egészül ki:

„16a. cikk

Statisztikai válasz válsághelyzetre

(1) A Bizottság (Eurostat) megvizsgálja az ideiglenes statisztikai intézkedéseket és szükség szerint az e cikkben meghatározott eljárásokra figyelemmel végrehajtja azokat, amennyiben mindkét alábbi feltétel teljesül:

a) válsághelyzetből eredő sürgős információigényekre szükséges válaszolni az uniós jogi aktusokkal összhangban aktivált meglévő vagy jövőbeli, olyan vészhelyzeti mechanizmusokat követően, mint például:

- i. a 2001/55/EK tanácsi irányelv¹⁶ szerinti átmeneti védelem;
- ii. az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat¹⁷ szerinti uniós polgári védelmi mechanizmus;
- iii. az (EU)2016/369 tanácsi rendelet¹⁸ szerinti szükséghelyzeti támogatás;
- iv. az (EU) 2022/2372 tanácsi rendelet szerinti szükséghelyzeti keret¹⁹;
- v. az (EU) 2022/2578 tanácsi rendelet²⁰ szerinti piaci korrekciós mechanizmus;
- vi. az (EU) xx/xx európai parlamenti és tanácsi rendelet (*elfogadásra vár*²¹) szerinti egységes piaci szükséghelyzeti üzemmód;

b) az említett sürgős információigények nem elégíthetők ki az európai statisztikai program keretében.

(2) Az (1) bekezdésben említett ideiglenes statisztikai intézkedéseket a Bizottság (Eurostat) hajtja végre uniós szinten, és azok a következőket foglalhatják magukban:

a) európai statisztikák előállítására új adatgyűjtések alapján;

b) új statisztikai mutatók és betekintések készítése meglévő adatok alapján;

c) harmonizált statisztikai módszertanok és kapcsolódó módszertani iránymutatások kidolgozása annak biztosítása érdekében, hogy a statisztikák a tagállamok körében összehasonlíthatók és következetesek legyenek;

d) egyéb uniós szinten összehangolt fellépés, amelynek célja, hogy időszerű és releváns statisztikai választ adjon a konkrét helyzetre.

(3) A Bizottság (Eurostat) az ideiglenes statisztikai intézkedések szükségességének értékelésekor haladéktalanul tájékoztatja az ESR-bizottságot és konzultál azzal, valamint figyelembe veszi annak szakmai iránymutatását.

(4) Az NSH-k külön-külön és önkéntes alapon dönthetnek úgy, hogy részt vesznek ezekben az ideiglenes statisztikai intézkedésekben, de a Bizottsággal (Eurostat) együtt biztosítaniuk kell ezen intézkedések uniós szintű relevanciáját és megfelelő lefedettségét. A NSH-k az ideiglenes statisztikai intézkedésekben való részvétel során teljesítik a Bizottság (Eurostat) részére benyújtandó nemzeti adatokra vonatkozó közös határidőket, gyakorisági és minőségi követelményeket.

¹⁶ A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

¹⁸ A Tanács (EU) 2016/369 rendelete (2016. március 15.) az Unión belül szükséghelyzeti támogatás nyújtásáról (HL L 70., 2016.3.16., 1. o.).

¹⁹ A Tanács (EU) 2022/2372 rendelete (2022. október 24.) az uniós szintű közegészségügyi szükséghelyzet esetén a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedésekkel való ellátás biztosítását célzó intézkedési keretről (HL L 314., 2022.12.6., 64. o.).

²⁰ A Tanács (EU) 2022/2578 rendelete (2022. december 22.) az uniós polgárok és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci korrekciós mechanizmus létrehozásáról (HL L 335., 2022.12.29., 45. o.).

²¹ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz létrehozásáról és a 2679/98/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről, COM(2022) 459 final.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja az ideiglenes statisztikai intézkedéseket és megállapíthatja az azok végrehajtására vonatkozó eljárást, ideértve az átmeneti statisztikai intézkedésben részt vevő NSH-k által alkalmazandó releváns időtartamokat, gyakorisági és minőségi követelményeket. Az ilyen végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(6) Az (5) bekezdés szerint elfogadott intézkedések legfeljebb 24 hónapig maradnak hatályban.”;

3. A 17a. cikk címe helyébe a következő szöveg lép:

„A közigazgatási nyilvántartásokhoz való hozzáférés, azok újrafelhasználása és integrációja az európai statisztikák fejlesztése és előállítása céljára”.

4. A 17a. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele szempontjából releváns közigazgatási adatforrásokért felelős nemzeti közjogi szervek lehetővé teszik az NSH-k és a 4. cikkben említett más nemzeti hatóságok (a továbbiakban: MNH-k) számára, hogy ezekhez az adatokhoz és a releváns metaadatokhoz hozzáférjenek, azokat újra felhasználják és integrálják díjmentesen, kellő időben és kellő gyakorisággal, statisztikáknak a Bizottság (Eurostat) részére történő, az uniós statisztikai jogszabályokban megállapított határidőkön belüli és az uniós statisztikai jogszabályokban foglalt minőségi követelményeknek megfelelő előállítása és továbbítása céljára.”

5. A 17a. cikk az alábbi (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) E rendelet alkalmazásában a Bizottság (Eurostat) számára lehetővé kell tenni, hogy kérésre az uniós szervek és ügynökségek által fenntartott adatbázisokból és interoperabilitási rendszerekből származó releváns adatokhoz és metaadatokhoz kellő időben hozzáférjen, azokat újra felhasználja és integrálja, az ezen adatbázisokat és interoperabilitási rendszereket létrehozó uniós jogi aktusok sérelme nélkül. E célból a Bizottság (Eurostat) együttműködik az érintett uniós szervekkel és ügynökségekkel a szükséges testre szabott adatok és metaadatok, az adatok újrafelhasználására vonatkozó operatív módozatok, valamint a szükséges fizikai és logikai biztosítékok meghatározása érdekében.”

6. A 17a. cikk (5) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Az NSH-knak és a közigazgatási nyilvántartások tulajdonosainak ki kell alakítaniuk a szükséges együttműködési mechanizmusokat. E mechanizmusoknak azt is lehetővé kell tenniük az NSH-k számára, hogy adatminőség-ellenőrzéseket végezzenek, és a vonatkozó közigazgatási nyilvántartásokon alapuló statisztikai kereteket alakítsanak ki.”

7. A szöveg a következő 17b., 17c., 17d., 17e. és 17f. cikkel egészül ki:

„17b. cikk

A magán adattulajdonosok kötelezettsége az adatok európai statisztikák fejlesztése és előállítása céljára való rendelkezésre bocsátására

- (1) Az uniós ágazati statisztikai jogszabályokban megállapított beszámolási kötelezettségek, valamint az adattulajdonosok azon kötelezettségének sérelme nélkül, hogy az adatmegosztási jogszabálynak megfelelően rendkívüli szükséglet alapján adatokat kell rendelkezésre bocsátaniuk, az NSH vagy a Bizottság (Eurostat) felkérheti a magán adattulajdonost, hogy bocsássa rendelkezésre az adatokat és a releváns metaadatokat az európai statisztikák fejlesztése és előállítása céljára, amennyiben az éves munkaprogram megállapította a következő feltételeket:
 - a) a kért adatok az európai statisztikák fejlesztéséhez és előállításához szükségesek; valamint
 - b) az adatok nem szerezhetők be könnyen más eszközökkel, például felmérések vagy a közigazgatási nyilvántartásoknak az újrafelhasználása révén, vagy azok újrafelhasználása jelentősen csökkenti az adattulajdonosok és más vállalkozások adatszolgáltatási terheit.
- (2) Az NSH a nemzeti statisztikai rendszer koordinátoraként adatkérést nyújthat be valamely MNH nevében valamely magán adattulajdonoshoz, amennyiben a kért adatok az említett MNH által fejlesztett és előállított európai statisztikákhoz szükségesek.
- (3) Az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) együttműködnek és kölcsönösen segítik egymást annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a magán adattulajdonosokhoz intézett túlzott mennyiségű adatkérés, valamint hogy meghatározzák, hogy kinek kell benyújtania az adatkérést. Az adatkérést nevezetesen az NSH-kkal egyetértésben a Bizottság (Eurostat) nyújtja be a magán adattulajdonosnak, amennyiben ez a megközelítés hatékonyabb, például az Unió szintjén tevékenységet folytató adattulajdonosok esetében.
- (4) A Bizottság (Eurostat) az NSH-kkal egyetértésben biztonságos infrastruktúrát hozhat létre azon adatoknak az NSH-kkal való további megosztásának előmozdítására, amelyekhez a (2) bekezdéssel összhangban értek hozzá.
- (5) Ez a cikk nem alkalmazandó a 2003/361/EK ajánlás²² mellékletének 2. cikkében meghatározott kis- és mikrovállalkozásokra.

17c. cikk

Adatkérések és az adatoknak az európai statisztikák fejlesztése és előállítása céljára való rendelkezésre bocsátására vonatkozó szabályok

- (1) A 17b. cikk szerinti adatkéréskor az NSH-k vagy a Bizottság (Eurostat):
 - a) meghatározza a kért adatokat;
 - b) igazolja azt a statisztikai igényt, amely miatt a 17b. cikk (1) bekezdésével összhangban kéri az adatokat;
 - c) meghatározza az adatok rendelkezésre bocsátásának gyakoriságát és határidejét;
 - d) meghatározza az adatok rendelkezésre bocsátásának operatív szabályait;
 - e) felhívja az adattulajdonost a (3) bekezdés szerinti párbeszédre.
- (2) Az (1) bekezdésben említett adatkérések:
 - a) követik az adatminimalizálás elvét és arányosak a statisztikai igénnyel az adatok részletessége, mennyisége és gyakorisága tekintetében;

²² A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

b) lehetőség szerint nem személyes adatokra vonatkoznak.

- (3) Az (1) bekezdésben említett adatkérést követően párbeszédre kerül sor az NSH vagy a Bizottság (Eurostat) és az érintett adattulajdonos között, hogy megvitassák az olyan szempontokat, mint az adatok összesítésének szintje, az adatszolgáltatás határideje és szabályai, a biztonsági és a bizalmas kezelés védelmére irányuló intézkedések, valamint a költségkompenzáció lehetséges aspektusai, az említett szempontokra vonatkozó megállapodás megkötése érdekében.
- (4) Amennyiben az (1) bekezdésben említett adatkérésről szóló értesítéstől számított három hónapon belül nem születik megállapodás, az NSH vagy a Bizottság határozat útján előírhatja a magán adattulajdonos számára az adatok rendelkezésre bocsátását. A határozatnak az (1) bekezdés a)–d) pontjában előírtak szerint konkrétan kell lennie, és figyelembe kell vennie azokat a kérdéseket, amelyekkel kapcsolatban az adattulajdonossal folytatott párbeszéd során esetleg az álláspontok közelítésére kerülhetett sor. A határozat magában foglalhatja a magán adattulajdonosnak járó kompenzációt is, amely nem haladhatja meg az adatok rendelkezésre bocsátásához szükséges előkészületekkel kapcsolatos határkötségeket. Az adatok rendelkezésre bocsátásának határideje nem lehet 15 napnál rövidebb. A határozat elfogadása előtt az NSH vagy a Bizottság lehetőséget biztosít az adattulajdonos számára arra, hogy meghallgassák az NSH vagy a Bizottság által meghozni szándékozott intézkedésekkel kapcsolatban. A határozatban fel kell tüntetni a (6) bekezdésben előírt bírságokat és a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket.
- (5) Az uniós ágazati statisztikai jogszabályokban megállapított jelentéstételi kötelezettségek sérelme nélkül az adattulajdonos a releváns adatokat az e cikk (4) bekezdése szerinti határozatban meghatározott időtartamon belül bocsátja az NSH vagy a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére.
- (6) A tagállamok és a Bizottság megteszik a megfelelő intézkedéseket a (4) bekezdéssel összhangban elfogadott határozatok hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében. Ezek az intézkedések magukban foglalhatják bírságok kiszabását abban az esetben, ha a magán adattulajdonos szándékosan vagy gondatlanságból elmulasztja a határozattal kért adatok megadott határidőn belüli szolgáltatását, vagy helytelen, hiányos vagy félrevezető adatokat szolgáltat. A bírság összegének meghatározásakor a tagállam és a Bizottság figyelembe veszi a jogsértés jellegét, súlyosságát, időtartamát és ismétlődő jellegét.
- (7) A (6) bekezdésnek való megfelelés érdekében a Bizottság legfeljebb 25 000 EUR pénzbírságot kiszabó határozatokat fogadhat el. Három éven belüli ismétlődés esetén a pénzbírság elérheti az 50 000 EUR-t. A Bizottság iránymutatásokat adhat ki a bírság kiszámítására vonatkozóan.
- (8) A Bizottság pénzbírságot kiszabó határozatot a (4) bekezdés szerinti határozatában megállapított adatszolgáltatási határidőt követő egy éven belül fogadhat el, ha az adattulajdonos nem nyújt be adatokat, vagy pedig a helytelen, hiányos vagy félrevezető adatok benyújtásától számított egy éven belül.
A Bizottságnak a bírságot kiszabó határozatok végrehajtására vonatkozó hatásköre ötéves elévülési időn belül érvényesíthető. Az elévülési idő a határozat jogerőssé válásának napján kezdődik.
- (9) Az e cikk (6) bekezdése szerinti határozat elfogadása előtt a tagállamok és a Bizottság lehetőséget biztosítanak az adattulajdonos számára, hogy meghallgassák őt az előzetes

megállapításokkal és az előzetes megállapításokra tekintettel a tagállam vagy a Bizottság által meghozni szándékozott intézkedésekkel kapcsolatban.

- (10) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az adatok e cikk szerinti rendelkezésre bocsátásának általános technikai mechanizmusait. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

17d. cikk

A bírságot kiszabó határozatoknak az Európai Unió Bírósága általi felülvizsgálata

Az EUMSZ 261. cikke értelmében az Európai Unió Bírósága korlátlan felülvizsgálati jogkörrel rendelkezik azon határozatok felülvizsgálatára, amelyekkel a Bizottság bírságot szabott ki. A Bíróság a kiszabott pénzbírságot megsemmisítheti, csökkentheti vagy növelheti.

17e. cikk

Az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) kötelezettségei az európai statisztikák fejlesztése és előállítása céljára rendelkezésre bocsátott adatok újrafelhasználása során

- (1) Az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) a 17b. cikkel összhangban rendelkezésre bocsátott adatokat az európai statisztikák fejlesztésére és előállítására használják fel:
- a) kizárólag statisztikai célokra;
 - b) a statisztikai adatok bizalmas kezelése és a költséghatékonyság elvével összhangban; valamint
 - c) azzal a kötelezettséggel, hogy nem oszthatják meg azokat harmadik felekkel, kivéve, ha az adattulajdonos ehhez hozzájárult.
- (2) Az NSH-k és a Bizottság (Eurostat):
- a) megfelelő intézkedéseket hoznak a statisztikai adatok bizalmas kezelésének és az üzleti titkoknak a védelme, valamint a magán adattulajdonosok egyéb jogos aggályainak – többek között az adatok rendelkezésre bocsátásához szükséges költségek és erőfeszítések – figyelembevételére érdekében;
 - b) amennyiben személyes adatok kezelésére is szükség van, olyan technikai és szervezési intézkedéseket hajtanak végre, amelyek biztosítják az érintettek jogait és szabadságait.
- (3) E cikk (1) és (2) bekezdése alkalmazandó azon MNH-ra, amely valamely NSH által a 17b. cikk (2) bekezdésével összhangban a nevében benyújtott adatkérést követően kapott adatokat.
- (4) A Bizottság (Eurostat) közzéteszi az adatkezeléssel kapcsolatos fő költségkategóriák leírását, amely költségekért az adattulajdonos részére kompenzáció nyújtható, továbbá az e költségek kiszámítására irányuló módszertant is.

17f. cikk

Az ESR-en belüli adatmegosztás

- (1) Az adatokat az NSH-k között, valamint az NSH-k és a Bizottság (Eurostat) között kizárólag statisztikai célokból és az európai statisztikák minőségének javítása céljából lehet megosztani.

- (2) Az adatmegosztásra az NSH vagy a Bizottság (Eurostat) kérelmére kerül sor, amennyiben ez releváns és szükséges. Az adatmegosztásra akkor is sor kerül, ha a kérelmet valamely más nemzeti hatóság nevében egy NSH nyújtja be, és az adatokat kizárólag statisztikai célokra, valamint az adott MNH által kifejlesztett és előállított európai statisztikák minőségének javítására használják fel.
- (3) Az ESR-en belüli adatmegosztásban részt vevő NSH-k és adott esetben a MNH-k minden szükséges biztosítékot megadnak az adatok titkosságának fizikai és logikai védelme tekintetében. A Bizottság (Eurostat) biztonságos infrastruktúrát hoz létre az adatmegosztás megkönnyítése érdekében. Az NSH-k és adott esetben az érintett MNH-k használhatják ezt a biztonságos adatmegosztási infrastruktúrát az (1) bekezdésben meghatározott célra.
- (4) Ha az érintett adatok e rendelet 3. cikke értelmében vett bizalmas adatok vagy az (EU) 2016/679 és az (EU) 2018/1725 rendelet szerinti személyes adatok, ezen adatok megosztása megengedett és önkéntes alapon mehet végbe, feltéve, hogy az az összes alábbi feltételnek megfelel:
- (a) mindegyik esetben az adatmegosztás szükségességének indokolásával ellátott kérelmen alapul, külön kitérve a kifejezetten kezelendő minőségügyi kérdésekre;
 - (b) a kimondottan az (EU) 2016/679 és az (EU) 2018/1725 rendelet elveinek – különösképpen a célhoz kötöttségnek, az adattakarékosságnak, a korlátozott tárolhatóságnak, az integritásnak és a bizalmas jellegnek – való megfelelésre tervezett, a magánélet védelmét erősítő technológiákon alapul;
 - (c) nem érinti e rendelet V. fejezetét.
- (5) Az e cikk alapján kért adatok nem vonatkozhatnak nemzetbiztonsági és katonai kérdésekre.
- (6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az e cikkben említett statisztikai hivatalok közötti adatmegosztás technikai vonatkozásait. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (7) Ez a cikk nem sérti e rendelet 21. cikkét.”
8. A rendelet a következő IIIa. fejezettel egészül ki:

„IIIa. FEJEZET

AZ EURÓPAI STATISZTIKÁK FEJLESZTÉSE

17g. cikk

A fejlesztés alatt álló statisztikák

- (1) Az NSH-k, a MNH-k és a Bizottság (Eurostat) arra törekednek, hogy az összes rendelkezésre álló adatforrás alapján folyamatos innovációt hajtsanak végre és új statisztikai eredményeket és betekintéseket fejlesszenek ki, valamint hogy a legkorszerűbb technológiákat alkalmazzák azzal a céllal, hogy integrálják azokat az európai statisztikák rendszeres előállításába.
- (2) Az európai statisztikákat a 2. cikk (1) bekezdésében foglalt statisztikai elveknek megfelelően kell fejleszteni. A fejlesztés alatt álló statisztikák esetében előfordulhat,

hogyan azok nem feltétlenül teljesítik a 12. cikk (1) bekezdésében foglalt valamennyi minőségi kritériumot.

(3) A Bizottság (Eurostat) az NSH-k egyetértésével közzéteszi a fejlesztés alatt álló európai statisztikákat, és kifejezetten jelzi, hogy ezek a statisztikák fejlesztés alatt állnak.

(4) A Bizottság (Eurostat) az ESR-bizottsággal szoros együttműködésben kezdeményezheti új statisztikai eredményeknek és betekintéseknek az egész ESR-ben összehangolt kidolgozását. Ezeket a statisztikai eredményeket és betekintéseket bele kell foglalni az éves munkaprogramba, és a 14. cikk (1) bekezdésében említett egyedi statisztikai intézkedések révén kell végrehajtani.”

9. A 18. cikk a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Bizottság (Eurostat) felhasználhatja a tagállamok által a vonatkozó ágazati jogszabályokban meghatározott határidők előtt nemzeti szinten közzétett európai statisztikákat, és ezeket a statisztikákat az adott ágazati jogszabályban előírányzott időpont előtt közzéteheti, feltéve, hogy azok megfelelnek a fogalom meghatározásoknak és az osztályozásnak.”

10. A 25. cikk helyébe a következő szöveg lép:

*„25. cikk
Nyilvánosan hozzáférhető adatok*

A nyilvánosság számára jogszerűen hozzáférhető adatok nem tekintendők bizalmasnak a statisztikai célokra való felhasználás során.”

11. A szöveg a következő 26a. cikkel egészül ki:

*„26a. cikk
Hozzájárulás az új nemzeti adatkormányzási keretekhez*

(1) A szubszidiaritás elvével összhangban az NSH-k nemzeti szinten vállalhatnak a nemzeti adatkormányzási kereteken belül megállapított funkciókat, azzal a céllal, hogy előmozdítsák az adatintegrációt és az interoperabilitást, a metaadatok leírását, a minőségbiztosítást és a szabványalkotást, valamint az (EU) 2022/868 európai parlamenti és tanácsi rendeletben²³ megállapított egyéb feladatokat és funkciókat, és azonosíthatnak a statisztikák fejlesztéséhez és előállításához használandó új adatforrásokat.

(2) E funkciók NSH-k általi ellátásának összeegyeztethetőnek kell lennie a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott statisztikai elvekkel.”

12. A szöveg a következő 27 a. cikkel egészül ki:

²³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/868 rendelete (2022. május 30.) az európai adatkormányzásról és az (EU) 2018/1724 rendelet módosításáról (adatkormányzási rendelet) (HL L 152., 2022.6.3., 1. o.).

„27 a. cikk
Értékelés és felülvizsgálat

A Bizottság [*módosító rendelet hatálybalépésének napjától számított öt év múlva*]-ig elvégzi e rendelet értékelését, és egy jelentést nyújt be a főbb megállapításairól az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az értékelés különösen a következőkre terjed ki:

- a) a 16a. cikk szerinti, a válsághelyzetekre adandó statisztikai válasz;
- b) az adattulajdonosok azon kötelezettsége, hogy a 17b., 17c., 17d. és 17e. cikknek megfelelően lehetővé kell tenniük adataik újrafelhasználását az európai statisztikák céljára;
- c) a 17f. cikk szerinti, az ESR-en belüli adatmegosztás;
- d) az európai statisztikák IIIa. fejezet szerinti fejlesztése.”

2. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

az elnök

az elnök